

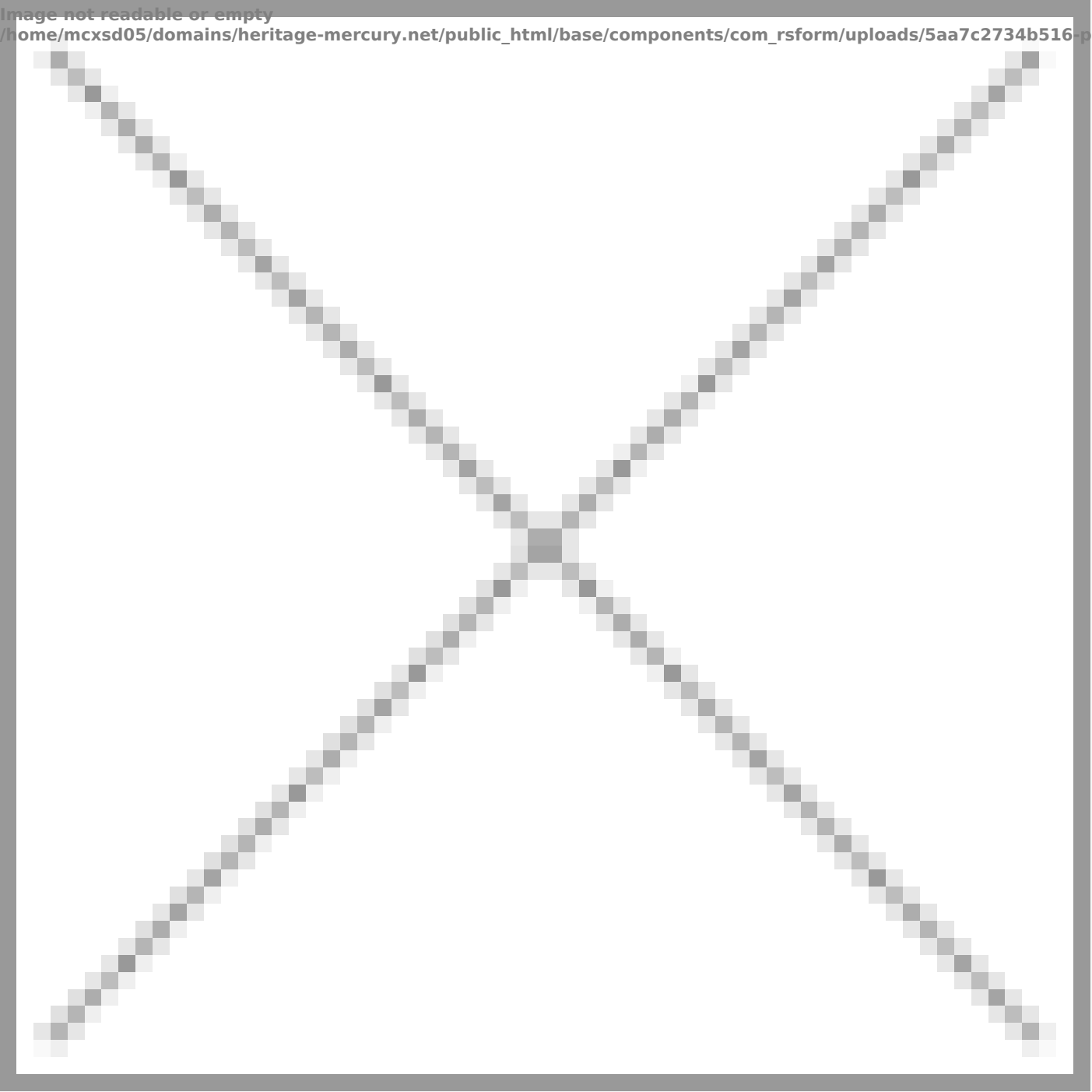
Ime predmeta 1	PEČKA S POKROVIČKI
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.315.Idrija
Upravljavec	Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, Bazoviška 2, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Republika Slovenija
ID številka / EŠD	/
Klasifikacija dediščine	Rudnik, Topilnica / Topilništvo, žganje rude

OPIS

Kratek opis	Pečka je sestavljena iz jeklenega ohišja privarjenega na štirih nosilcih, električnega grelca, šamotnih kamnov, porcelanastih skodelic in prvotno še zlatih pokrovčkov. Ohišje pečke je enakomerno naluknjano. Na ožjih stranicah pa ima polkrožna ročaja za premikanje. Povsem spodaj na dnu je električni grelec, nad njem pa so nameščeni šamotni kamni. V šamotnih kamnih so zgoraj štiri enake okrogle odprtine, v katere so vstavljene porcelanaste skodelice. Na vrh porcelanastih skodelic so bili prvotno nameščeni pokrovčki iz čistega zlata (premera do 5 cm in mase od 12-15 gramov). Pokrovčki so bili zaradi varnosti odstranjeni.
Mere	

Materiali	Jeklo, zlato, šamotni kamen, porcelan
Datacija	60. leta 20. stoletja.
Avtor / Proizvajalec	Rudnik živega srebra Idrija.

Slikovne priloge

Prvotna raba

Pečka s pokrovčki je bila eden izmed pripomočkov pri Eschkovi analizi živega srebra v cinabaritnih rudah v laboratoriju Rudnika živega srebra Idrija. Ta analiza je bila še zlasti uporabna za analizo siromašnih rud. Leta 1872 je češki rudarski inženir Adalbert Eschka uvedel enostavni analitski postopek z zlatimi pokrovčki. Novi postopek je omogočal zelo enostavno in hitro analiziranje deleža živega srebra v rudi in drugih trdnih snoveh in s tem tudi učinkovito spremljanje procesa pridobivanja in žganja rude. V vsakega izmed lončkov so najprej dali vzorec drobno zmlete in stehtane rude. Temu so dodali pol zatehte čistih železovih opilkov. Lonček so nato pokrili s stehtanim konkavnim pokrovčkom iz čistega zlata. V vdolbino pa so nalili destilirano vodo. Nato so vsebino lončka segrevali 10 minut, da je živo srebro izhlapelo. Sledi spiranje, sušenje, segrevanje, ohlajanje in tehtanje vsebine na konkavni strani pokrovčka lončka. Za prenašanje segrelih lončkov so uporabljali leseno držalo.

Sedanja raba

Pečka s pokrovčki se ohranja, varuje in prezentira kot pomembna dediščina rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Je del topilniške zbirke CUDHg. Obiskovalci si ga lahko ogledajo v okviru stalne muzejske postavitve »Od rude do kapljic živega srebra« v Topilnici Hg, ki prikazuje lastnosti in vsestransko uporabo živega srebra v znanosti, tehniki, industriji, medicini, kulturi in vsakdanjem življenju. Znotraj razstave je predmet umeščen v segment analize rude in prikazuje najbolj napreden način za analizo živega srebra v rudi.

Prvotna lokacija

Laboratorij Rudnika živega srebra Idrija.

Sedanja lokacija

Topilnica Hg (Od rude do kapljic živega srebra), Arkova 50, 5280 Idrija.

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov	Predmet je ustrezno konserviran. Dodatni posegi niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.
Sedanje stanje	dobro
Potrebni ukrepi	Redno obdobjno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga CUDHg.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	13. 3. 2018
Datum urejanja	Never